

Z historii
Archiwum Państwowego
w Legnicy – ludzie i miejsca

Pierwsza siedziba mieściła się w budynku obecnego
Urzędu Miasta w Legnicy
(lata 1953-1959)

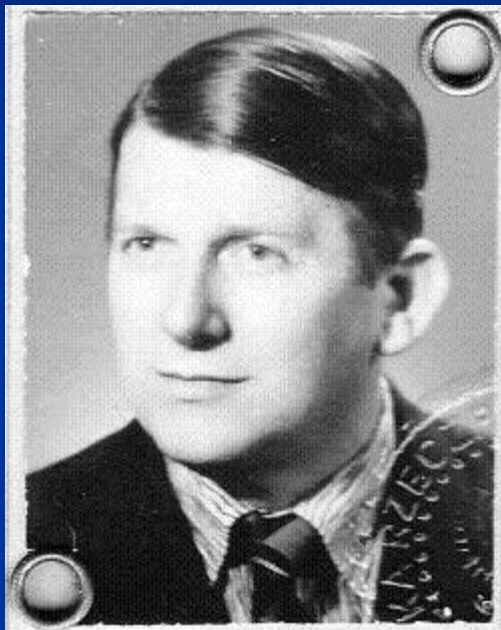

Pierwszy kierownik Powiatowego Archiwum
Państwowego w Legnicy, Halina PIECHOCKA
(od 23 III 1953 do 31 V 1955 r.)

Halina Irena Piechocka, ur. 24 lipca 1929 r. w Iwieńcu, woj. nowogrodzkie. Po ukończeniu studiów (historia i archiwistyka, na Uniwersytetach w Poznaniu, Wrocławiu i Toruniu), w marcu 1953 r. nakazem pracy została skierowana do Wrocławia i zatrudniona w tamtejszym Archiwum Państwowym na stanowisku kierownika mającego dopiero powstać Powiatowego Archiwum Państwowego w Legnicy. W ciągu dwóch lat (1953-1955), jakie spędziła w Legnicy, zorganizowała od podstaw placówkę Archiwum Państwowego i, działając w pojedynkę, wykonała ogromną pracę przy odszukiwaniu, zabezpieczaniu i opracowywaniu pierwszych stu kilkadziesiąt metrów bieżących archiwaliów, w tym akt b. archiwum miejskiego Legnicy (z XIV-XX w.), a także akta miast: Chojnowa, Lubina i Jawora. Wiosną 1955 r. H. Piechocka wyjechała z Legnicy; w grudniu 1959 r. wyemigrowała na stałe do Australii. Halina Bakowski z domu Piechocka zmarła 5 czerwca 2016 r., pochowana jest na cmentarzu katolickim Rookwood w Sydney. Pozostawiła syna Marka i dwie wnuczki – Mayę i Tiarę.

**Jerzy BURCHARDT, kierownik PAP w Legnicy
od 15 IX 1955 do 30 X 1958 r.**

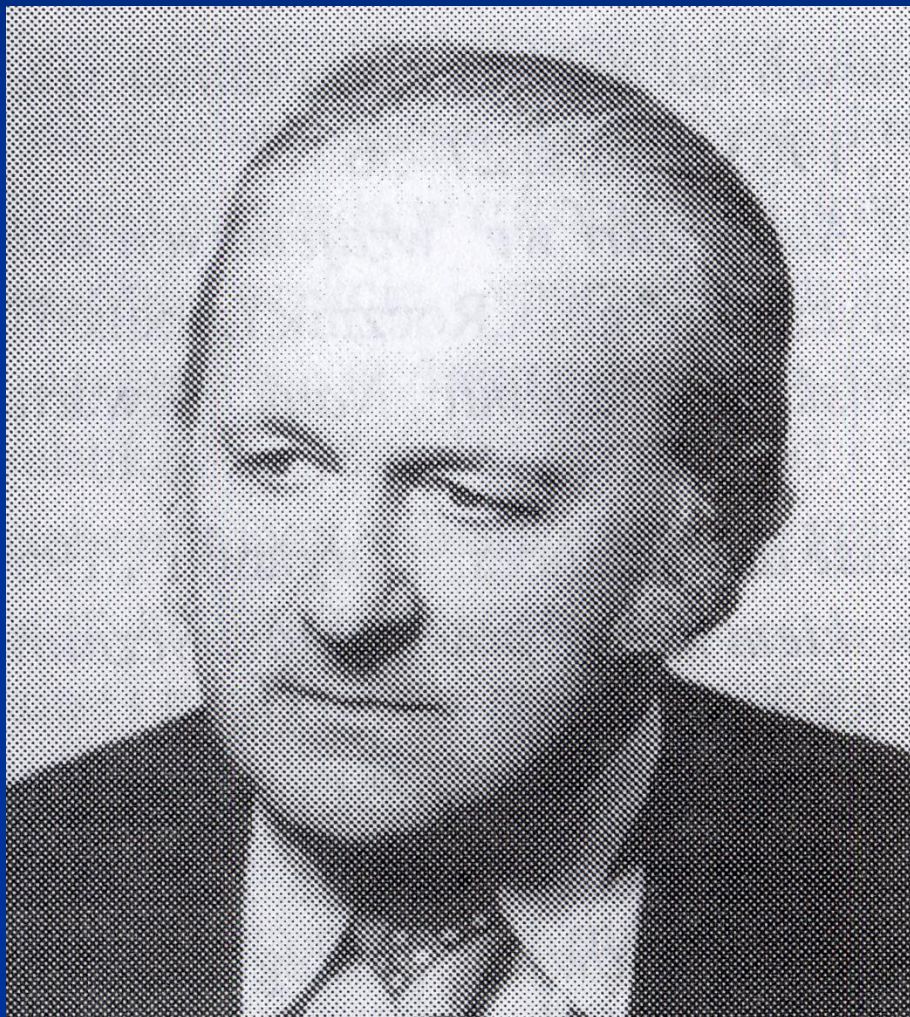
Jerzy Witold Burchardt (ur. 23 sierpnia 1932 r. w Zielonej Wsi, powiat Rawicz, zm. 14 lipca 2008 r w Gorzeszowie koło Kamiennej Góry) – filolog klasyczny z wykształcenia, poliglota. Zaraz po studiach, w okresie wrzesień 1955 – grudzień 1958 r., kierownik Powiatowego Archiwum Państwowego w Legnicy. Przez 3 lata pracy zdołał pozyskać nową siedzibę dla Archiwum (przy ul. Sądowej 28). Od 1959 r. pracownik Archiwum Państwowego we Wrocławiu, w tym w latach 1961-1975 - kierownik wrocławskiego Powiatowego Archiwum Państwowego. Od 1975 r. pracownik naukowy zatrudniony we wrocławskim oddziale Instytutu Historii Nauki Polskiej Akademii Nauk, specjalizujący się w historii Śląska XIII i XIV w., a zwłaszcza w życiu i działalności XIII-wiecznego śląskiego uczonego Witelona; w 1977 r. – doktor nauk humanistycznych; w 1990 r. dr habilitowany (na podstawie rozprawy „Kosmologia i psychologia Witelona”); od 1998 r. - profesor zwyczajny.

Profesor Burchardt spoczął na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu.

Pozostało tylko miejsce po nieistniejącym już budynku: kolejna siedziba PAP (w latach 1959-1970) mieściła się przy ul. Sądowej 28 (obecnie ul. Żołnierzy II Armii Wojska Polskiego)

Eugeniusz KOBZDAJ – kierownik PAP
(od 1959 - Oddziału Terenowego AP)
od 1 XI 1958 do 30 III 1972 r.

Eugeniusz Kobzdaj (ur. 18 grudnia 1925 r. w Horodyszczu koło Sambora, woj. lwowskie, zm. 25 listopada 1990 r. we Wrocławiu). Od czerwca do listopada 1944 r. - żołnierz Armii Krajowej (pseudonim „Samotny”) w oddziale pod dowództwem Antoniego Hedy „Szarego”, działającym na terenie Kielecczyzny. W 1945 r. wyjechał na Pomorze Zachodnie. W 1953 r. ukończył studia (historię) na Uniwersytecie Wrocławskim i został zatrudniony, nakazem pracy, w Archiwum Państwowe we Wrocławiu Oddział Terenowy w Jeleniej Górze jako pracownik naukowy. Od listopada 1958 do marca 1972 r. był kierownikiem Powiatowego Archiwum Państwowego (potem Oddziału Terenowego AP) w Legnicy. W 1959 r. współorganizował Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Legnicy, będąc przez kilka lat jego wiceprezesem. W 1970 r. przeprowadził legnickie Archiwum do nowej siedziby przy ul. Piastowskiej 22 (mieściło się tam do 2001 r.). Od 1972 r. pracownik Archiwum Państwowego we Wrocławiu; w tym samym roku uzyskał tytuł doktora nauk humanistycznych. W latach 1977-1984 był zastępcą dyrektora AP we Wrocławiu.

Eugeniusz Kobzdaj jest pochowany na Cmentarzu Osobowickim we Wrocławiu.

Legnica, ul. Piastowska 22: budynek loży masońskiej z końca XIX w.; od 1933 r. w posiadaniu NSDAP (m. in. powiatowy urząd opieki społecznej); w latach 1945-1964 użytkowany przez Rosjan (klub garnizonowy i stołówka).

Pracownicy AP we Wrocławiu Oddział Terenowy w Legnicy, od lewej: Kazimiera Jagielnicka, Eugeniusz Kobzdaj, NN (koniec lat 60- pocz. 70-tych XX w. - ?)

W latach 1970-2001: wspólna siedziba Oddziału Archiwum Państwowego i Legnickiej Biblioteki Publicznej

**Barbara PAZOŁA, kierownik Oddziału w Legnicy
od 1 IV 1972 do 31 XII 1999 r.**

Barbara Wanda Pazoła (ur. 9 sierpnia 1942 r. we Lwowie, zm. 15 kwietnia 2019 r. w Legnicy) – mgr historii sztuki (Uniwersytet Wrocławski, 1971 r.), archiwista. W Legnicy zamieszkała w 1968 r., wraz z mężem i córkami bliźniaczkami, Magdą i Anią. Do marca 1972 r. - Miejski i Powiatowy Konserwator Zabytków w Legnicy. W latach 1972-1999 – kierownik Archiwum Państwowego we Wrocławiu Oddział w Legnicy. W 1974 r. ukończyła Studium Podyplomowe Archiwistyki na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Inicjatorka utworzenia w Legnicy Oddziału Stowarzyszenia Archiwistów Polskich (w 1996 r.) i jego wieloletnia, niezwykle aktywna przewodnicząca. Bezpartyjna; członek Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Legnicy, Okręgowej Komisji Badania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu, Towarzystwa Miłośników Lwowa i Towarzystwa Heraldycznego. Autorka wielu artykułów popularnonaukowych, wielokrotnie odznaczona za pracę zawodową i społeczną; od 2014 r. - honorowy członek Stowarzyszenia Archiwistów Polskich.

Spoczywa na Cmentarzu Komunalnym dla miasta Legnicy w Jaszkanie.

Rok 1993, załoga Archiwum Państwowego w Legnicy
(od lewej): Stanisława Kołosowska, Edyta Łaborewicz,
Maria Gała, Krystyna Kołosowska

Styczeń 2000 r., od lewej stoją: Stefania Garbera, Krystyna Kołosowska, Barbara Pazoła, Helena Kułdo - zastępca Dyrektora AP we Wrocławiu, Mariola Majowicz; u dołu: Maria Gała, Edyta Łaborewicz.

Dni Otwarte Archiwów Państwowych w 2000 r.

Pracownicy Oddziału, od lewej: Krystyna Kołosowska, Mariola Majowicz, Stefania Garbera, Barbara Pazoła, Maria Gała; na drugim zdjęciu w środku – Jarosław Bednarek

Pakowanie zasobu
przed przeprowadzką,
2001 r.

Przeprowadzka Archiwum Państwowego w Legnicy do kolejnej, czwartej już siedziby, przy al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1, rozpoczęła się 11 października 2001 r. i trwała prawie miesiąc.

Pomagało Wojsko Polskie z miejscowej jednostki:

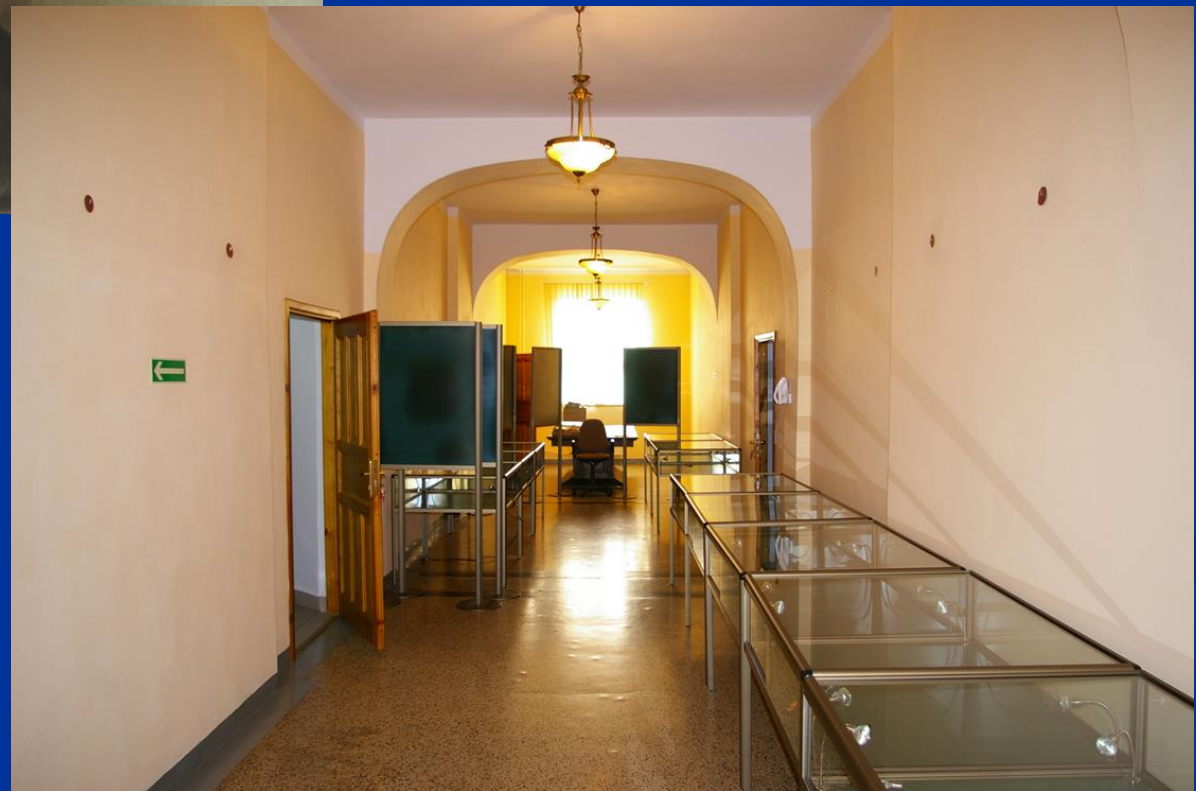

Siedziba Archiwum od 2001 r. przy al. Marszałka Józefa Piłsudskiego 1 (budynek po b. Szkole Podstawowej Nr 14)

Sala wystawowa – przed i po remoncie:

Jeden z magazynów – przed
i po remoncie, 2001 r.

Pokój socjalny – przed i po remoncie:

Nowy budynek - nowe możliwości: wystawy:
2007 r.: „Parafie rzymskokatolickie w Legnicy, 1945-1988”

Rok 2008: „Rosjanie w Legnicy, 1945-1993”
– w 15. rocznicę opuszczenia miasta
przez jednostki AR

Rok 2016: „Starówki miast śląskich po II wojnie światowej”

Lekcje archiwalne:

Legnickie Archiwum Państwowe w liczbach (stan na koniec września 2021 r.):

- DATA POWSTANIA: **25 MAJA 1953 R.**
- TEREN DZIAŁANIA: **6 POWIATÓW**
(głogowski, jaworski, legnicki, lubiński, polkowicki, złotoryjski)
- **1159** ZESPOŁÓW ARCHIWALNYCH
- MATERIAŁY ARCHIWALNE Z LAT **1280-2013**
- **285 963** JEDNOSTKI ARCHIWALNE
- **3090** METRÓW BIEŻĄCYCH AKT

Dziękujemy za uwagę 😊